

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Milana Podhrázkého a soudců Mgr. Jitky Zavřelové a Mgr. Ing. Petra Šuránka v právní věci **žalobce: Mgr. Ing. P. L.**, proti **žalovanému: Městský úřad Říčany**, se sídlem Melantrichova 2000, 251 01 Říčany, za účasti osoby zúčastněné na řízení: R, P. D., s.r.o., IČO: xx, zastoupené Mgr. Tomášem Krejčím, advokátem se sídlem Pařížská 204/21, Praha 1, **o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 3. 2012, čj. 14442/2012-MURI/OSÚ/00028, sp. zn. 9918/2012/Há,**

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 3. 2012, čj. 14442/2012-MURI/OSÚ/00028, sp. zn. 9918/2012/Há, a ze dne 27. 1. 2012, čj. 4858/2012-MURI/OSÚ/00028, sp. zn. 1102/2012/Há, **se z r u š u j í** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobci do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení částku 3.000 Kč.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenou Krajskému soudu v Praze dne 13. 4. 2012 napadl žalobce vyjádření žalovaného ze dne 29. 3. 2012, čj. 14442/2012-MURI/OSÚ/00028, sp. zn. 9918/2012/Há, které označil z hlediska jeho obsahu za rozhodnutí. Žalovaný tímto úkonem reagoval na odvolání žalobce proti předchozímu vyjádření žalovaného ze dne 27. 1. 2012,

čj. 4858/2012-MURI/OSÚ/00028, sp. zn. 1102/2012/Há, které žalobce podanou žalobou taktéž napadl. Uvedenými vyjádřeními žalovaný žalobci sdělil, že mu nebylo přiznáno postavení účastníka řízení, které žalovaný vedl na základě žádosti osoby zúčastněné na řízení coby stavebníka, a proto mu nebylo doručeno rozhodnutí o změně stavby.

Žalobce předně připomněl, že žalovaný rozhodnutím ze dne 19. 1. 2009, čj. 1417s/25797/2008/Po, rozhodl o umístění stavby a povolení stavby 5 dvojdomů, plynovodní přípojky, přípojky vodovodu a kanalizace a komunikace na pozemcích parc. č. xx, xx, xx a xx v k.ú. Říčany-Radošovice. Od jednoho ze zaměstnanců osoby zúčastněné na řízení se žalobce dozvěděl, že lhůta k dokončení stavby stanovená ve výše uvedeném rozhodnutí o povolení stavby byla prodloužena o dva roky. Proto žalobce dne 31. 10. 2011 požádal žalovaného o ověření této informace a o sdělení, kdy a jak bylo případné rozhodnutí zveřejněno. Žalovaný mu dne 25. 11. 2011 potvrdil, že na základě žádosti stavebníka prodloužil lhůtu pro dokončení stavby, a to po projednání s účastníky řízení, kterým bylo poté toto rozhodnutí doručeno do vlastních rukou. V návaznosti na to žalobce dne 6. 1. 2012 požádal žalovaného o přiznání postavení účastníka v uvedeném územním a stavebním řízení, neboť je vlastníkem sousedního pozemku, jehož práva budou stavbou dotčena. Argumentoval přitom odkazem na ustanovení § 85 odst. 2 písm. b) a § 109 odst. 1 písm. e) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2012. Na tuto žádost žalovaný reagoval svým shora již označeným vyjádřením ze dne 27. 1. 2012, ve kterém žalobci postavení účastníka řízení nepřiznal. Podle žalobce tak žalovaný učinil nepřezkoumatelným způsobem. Žalovaný měl vydat ohledně účastenství žalobce usnesení podle § 28 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. S odkazem na judikaturu Ústavního soudu žalobce dovozuje, že uvedené vyjádření žalovaného naplňuje materiální znaky rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), neboť závazně určuje práva žalobce tím, že jej vylučuje z okruhu účastníků daného řízení. Proto na toto vyjádření reagoval žalobce podáním odvolání, kterému žalovaný vyjádřením ze dne 29. 3. 2012 (napadeným touto žalobou) nevyhověl a žalobci sdělil, že neshledal důvody k zahájení přezkumného řízení či obnovy řízení.

Podle žalobce z napadeného vyjádření (rozhodnutí) není zřejmé, na základě jaké právní úvahy a jakých skutečností žalovaný nepřiznal žalobci postavení účastníka řízení. Žalovaný v rámci tohoto vyjádření účelově vybral pouze jednu z relevantních skutečností a odvolává se na nutnost provedení dalších nespecifikovaných důkazů. Zcela přitom pominul skutečnosti, které žalobce v odvolání uvedl, stejně jako skutečnosti, které jsou žalovanému známy z úřední činnosti v rámci uvedeného územního stavebního řízení, tak i z řízení vedeného pod sp. zn. 0047417/2011/Po. Napadené vyjádření žalovaného ze dne 29. 3. 2013 je podle žalobce třeba považovat z materiálního hlediska za rozhodnutí o odvolání (rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s.). Fakticky bylo tímto rozhodnutím potvrzeno vyloučení žalobce z okruhu účastníků řízení daného správního řízení a zamítnuto jeho odvolání. Žalobce namítá, že postavení účastníka řízení získat měl, neboť byly naplněny obě podmínky účastenství vyplývající z § 85 odst. 2 písm. b) a § 109 odst. 1 písm. e) stavebního zákona. Pozemky žalobce jsou ve vztahu k chystané výstavbě pozemky sousedními, neboť jsou vzdáleny jen cca 40 metrů od pozemku č. xx, na kterém má být podstatná část výstavby realizována. Pozemek žalobce, na kterém se nachází rodinný dům (parc. č. St. 1108), navíc přímo hraničí s pozemkem parc. č. xx, na kterém má být podle žalovaného výstavba rovněž realizována. Uvedený pozemek je současně příjezdovou komunikací k pozemku žalobce i k pozemkům, na kterých se výstavba realizuje. Práva žalobce budou dotčena přinejmenším tím, že žalobce bude s připravovanou zástavbou sdílet příjezdovou komunikaci v ulici Leknínová, která je současně obytnou zónou. V lokalitě přitom již nyní panují neutěšené podmínky pro parkování

aut rezidentů, které je na základě předchozích rozhodnutí stavebního úřadu realizováno přímo na této příjezdové komunikaci. V důsledku chystané výstavby a následného podstatného zvýšení počtu projíždějících a parkujících vozidel nových rezidentů se zcela evidentně zhorší hlukové, bezpečnostní, dopravní a parkovací podmínky v dané lokalitě, a tak dojde k evidentnímu zásahu do vlastnických práv nejen žalobce, ale všech vlastníků stávajících řadových rodinných domů v dané lokalitě. Žalobce dále uvedl, že jeho práva dotčena již byla, neboť dochází k omezení vlastníků stávajících řadových rodinných domů v blízkosti chystané stavby, a to z důvodu několik let trvajícího nedokončení stavby komunikace v ulici Plavínová a nevyznačení parkovacích míst v rozporu s existujícím územním a stavebním rozhodnutím, a to právě v důsledku předmětné stavby. S odkazem na judikaturu Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu žalobce zdůrazňuje, že pojem sousední pozemek je třeba vykládat s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem každého případu a nelze se omezit pouze na mechanické aplikování kritéria vzdálenosti pozemků.

Žalobce se proto v návaznosti na výše uvedené domnívá, že mu bylo nesprávným postupem žalovaného odňato právo stát se účastníkem řízení a uplatňovat tak všechna související práva. V důsledku toho mu nebylo umožněno podat odvolání proti rozhodnutí o změně podmínek stavebního povolení, ačkoliv touto změnou byl přímo dotčen na svých právech (oddálení dokončení stavby znamená oddálení dokončení ulice Plavínová). Žalobce se dále obává, že osoba zúčastněná na řízení bude iniciovat další změny územního rozhodnutí a stavebního povolení, obdobně jak učinila v první etapě výstavby. V neposlední řadě bylo žalobci odňato právo na přístup k soudu a soudní ochranu, neboť jako účastník správního řízení by měl právo napadnout nezákonná rozhodnutí žalovaného žalobou u soudu. Podle názoru žalobce jsou tedy dány důvody ke zrušení shora označených vyjádření žalovaného, neboť obě jsou stižena jak nezákonností, tak i vadami řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že v dané věci ve spojeném územním a stavebním řízení byly veškeré úkony oznamovány (mimo doručení účastníkům) i veřejnou vyhláškou. Veřejnost se tak mohla k řízení vyjádřit, nikdo však žádné připomínky neuplatnil. Při určení účastníků nebyl žalobce zahrnut do okruhu účastníků územního ani stavebního řízení, neboť jak vyplývá z přiložené katastrální mapy, nemovitosti ve vlastnictví žalobce předmětným stavebním záměrem nejsou přímo dotčeny, neboť prostor mezi pozemkem žalobce a místem předmětného stavebního záměru je tvořen třemi dalšími řadami pozemků se stavbami rodinných domů. Žalovaný se při určení okruhu účastníků opíral mimo jiné i o žalobcem zmiňovaný nálezy Ústavního soudu, sp. zn. Pl. ÚS 19/99, a posuzoval, zda územním rozhodnutím může být vzhledem k velikosti stavebního pozemku a umístění stavby na něm, odstupovým vzdálenostem, rozměrům stavby nebo jejího užívání atd., přímo dotčeno vlastnické nebo jiné právo účastníka. Za přímé dotčení žalovaný považoval zejména imise do vlastnických a jiných věcných práv jako hluk, prach, stínění. Žalovaný v případě žalobce žádné takové přímé dotčení neshledal. Dále žalovaný shrnul dosavadní průběh řízení, k němuž doplnil, že žádná žalobcem zmiňovaná rozhodnutí vydána nebyla, neboť se jedná pouze o vyjádření žalovaného k podání předloženému žalobcem. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Žalobce v replice k vyjádření žalovaného předně konstatoval, že žalovaný neobjasnil, jakou konkrétní úvahou se při nezahrnutí žalobce do okruhu účastníků stavebního řízení řídil. Vzdálenost jeho pozemku od pozemku, kde bude stát hlavní část chystané výstavby, je cca 40 metrů, přičemž pozemek žalobce není odstíněn zástavbou, tedy oba předmětné pozemky jsou navzájem přímo viditelné. S ohledem na to se žalobci jeví žalobcův závěr o neovlivnění imisemi jako předčasný. Hlavním důvodem, z něhož žalobce dovozuje své účastenství v řízení, je však zásah do jeho vlastnických práv v důsledku zhoršení hlukových, bezpečnostních, dopravních a parkovacích podmínek v dané lokalitě, ke kterému zcela jistě

dojde v důsledku chystané výstavby a následného podstatného zvýšení počtu projíždějících a parkujících vozidel nových rezidentů. Dalším podstatným důvodem je již několik let trvající omezení vlastnických práv žalobce z důvodu stavební nedokončenosti komunikace v ulici Plavínová a nevyznačení parkovacích míst tamtéž v rozporu s existujícím územním a stavebním rozhodnutím, a to právě v důsledku předmětné stavby. Tvrzení žalovaného, že žalobce nikdy nepožádal o přiznání postavení účastníka původního řízení a celou dobu napadá rozhodnutí o změně lhůty pro dokončení stavby, považuje žalobce za nepravdivé a znovu odkazuje na své podání ze dne 6. 1. 2012, v němž žalovanému poprvé vytkl nesprávné vymezení účastníků a požádal o přiznání postavení účastníka řízení. Tvrzení žalovaného ohledně běhu lhůt pro podání námitek ve stavebním a územním řízení a možnosti opravných prostředků proti územnímu rozhodnutí a stavebnímu povolení považuje za irelevantní, neboť v tomto sporu uvedená rozhodnutí nikterak nenapadá, ale naopak má zájem získat postavení účastníka řízení za účelem vykonávání svých práv při budoucích změnách těchto rozhodnutí.

Osoba zúčastněná na řízení k věci uvedla, že podaný návrh považuje za nedůvodný, neboť není zřejmé, jaký účel žalobce sleduje. Pokud by bylo přeci jen jeho žalobnímu návrhu vyhověno, nedošlo by k žádné změně. Rozhodnutí o prodloužení stavebního povolení by již nemohlo být dotčeno. Osoba zúčastněná je přesvědčena, že splnila všechny zákonné požadavky, které příslušné právní předpisy stanoví pro vydání rozhodnutí o stavbě, jakož i podmínky pro prodloužení lhůty k provedení stavby. S ohledem na uvedené navrhl, aby soud žalobu odmítl podle § 46 s. ř. s., případně aby ji zamítl podle § 78 odst. 7 téhož zákona. V doplnění vyjádření pak osoba zúčastněná dodala, že žalobce není vlastníkem sousedního pozemku, jehož práva budou stavbou dotčena, a to ani ve smyslu § 85 odst. 2 písm. b) či § 109 odst. 1 písm. e) stavebního zákona. Sám žalobce uvádí, že jeho pozemek je od stavby vzdálen cca 40 metrů. Z pouhého nahlédnutí do katastrální mapy je zřejmé, že žalobcův pozemek je od pozemků, na kterých byla povolena stavba, oddělen nejméně dalšími třemi pozemky. Pozemní komunikace nacházející se na pozemku sousedícím s pozemkem žalobce má být v rámci výstavby upravována pouze na hranici s pozemkem parc. č. xx, jenž je od pozemku žalobce vzdálen více jak 50 metrů. Je tedy nedůvodné dovozovat účastenství ze sousedství s pozemní komunikací, která sama o sobě nebude výstavbou v blízkosti žalobcových nemovitostí nijak dotčena. Takovým postupem by mohlo být přiznáno právní postavení účastníka řízení blíže neohrazenému, neomezenému a neurčitému okruhu osob, což by dle názoru osoby zúčastněné zakládalo právní nejistotu pro stavebníka i pro stavební úřad, způsobení průtahů v řízení a zvyšování jeho nákladů. V krajním případě by mohlo dojít k situaci, kdyby se účastenství dovolávali vlastníci pozemků vzdálených od stavby několik kilometrů s odkazem na to, že jejich nemovitosti sousedí s pozemní komunikací, která vede na stavbu. Osoba zúčastněná rovněž nesouhlasí s argumentací žalobce týkající se použití § 28 správního řádu, neboť stavební zákon je vůči správnímu řádu zákonem speciálním a má vůči němu přednost, a proto není možné obecné ustanovení § 28 správního řádu aplikovat. Osoba zúčastněná je dále přesvědčena, že změna lhůty pro dokončení stavby je taková změna stavby před jejím dokončením, která se nedotýká práv účastníků stavebního řízení, neboť se netýká podmínek stanovených v územním rozhodnutí ani ve stavebním povolení, není měněna projektová dokumentace, jen je prodloužen termín pro dokončení stavby. Ani další námítky žalobce nepovažuje za důvodné, neboť prodloužením lhůty k dokončení stavby nebylo zasaženo do žádných podmínek stanovených v rozhodnutí o umístění stavby nebo ve stavebním povolení. Osoba zúčastněná má za to, že žalobce se svým žalobním návrhem nepřímou snází napadnout již pravomocné rozhodnutí o stavbě. V takovém případě by byl žalobcův návrh nesrozumitelný a hlavně by byl podán opožděně.

Krajský soud v Praze zjistil z předloženého správního spisu následující relevantní skutečnosti:

Žalovaný vydal dne 25. 3. 2011 pod čj. 16671/2011-MUR/OSÚ/00028 rozhodnutí o změně stavby před jejím dokončením (dále též „rozhodnutí o změně stavby“), v němž výrokem č. I. povolil změnu stavby 5 dvojdomů, plynovodní přípojky, přípojky vodovodu a kanalizace a komunikace na pozemcích parc. č. xx, xx, xx, xx v k. ú. Říčany-Radošovice, v rozsahu „změna lhůty dokončené stavby“ a výrokem č. II. určil další podmínky pro provedení stavby, v nichž lhůtu k dokončení celé stavby včetně povolované změny stanovil do 24. 2. 2013. Rozhodnutí o změně stavby bylo vydáno na základě žádosti osoby zúčastněné na řízení ze dne 6. 11. 2011 a přímo navazovalo na dříve vydané rozhodnutí o povolení stavby. Z rozhodnutí o změně stavby plyne, že žalobce nebyl zahrnut mezi účastníky stavebního řízení o změně stavby (nebyl uveden v rozdělovníku, ve spisu není uložena doručenka nebo jiný doklad o oznámení rozhodnutí žalobci).

Dne 1. 11. 2011 byl žalovanému doručen dotaz žalobce ze dne 31. 10. 2011 „*na průběh stavebního řízení*“, v němž žalobce mimo jiné sděluje, že se od zástupce osoby zúčastněné na řízení dozvěděl o prodloužení platnosti rozhodnutí o povolení stavby, a proto žádá žalovaného o informaci, zda je tato skutečnost pravdivá a jakým způsobem bylo rozhodnutí o prodloužení stavebního povolení zveřejněno.

Dne 25. 11. 2011 vydal žalovaný pod čj. 63539/2011-MURI/OSÚ/00028 vyjádření, v němž žalobce informoval o skutečnostech týkajících se vydání rozhodnutí o změně stavby, kdy především zrekapituloval průběh řízení zahájeného na základě žádosti osoby zúčastněné a o následném prodloužení lhůty k dokončení stavby přiznané rozhodnutím o změně stavby. Jak současně žalobci sdělil, protože se jednalo o podmínku provedení stavby a nikoliv umístění stavby, byla projednána s účastníky stavebního řízení, kterým bylo oznámení o zahájení řízení i následné rozhodnutí doručeno do vlastních rukou.

Na toto vyjádření reagoval žalobce svým podáním ze dne 6. 1. 2012, v němž především uvedl, že stavební pozemky se nacházejí v sousedství se zástavbou rodinných domů a mají s nimi sdílet společnou pozemní komunikaci, díky čemuž dojde ke zhoršení místních podmínek a tím i k podstatnému zásahu do vlastnických práv žalobce i ostatních vlastníků stávajících rodinných domů, což osvědčoval odkazem na dřívější vyjádření žalovaného týkající se žádosti žalobce o zjednání nápravy ve věci nedokončené komunikace v ulici Plavínová a nevyznačení parkovacích míst. Vzhledem k těmto skutečnostem žalobce požádal, aby mu nebyla upírána práva účastníka stavebního a územního řízení a aby mu proto bylo doručeno rozhodnutí o změně stavby.

V návaznosti na to zaslal žalovaný žalobci své vyjádření ze dne 27. 1. 2012, čj. 458/2012-MURI/OSÚ/00028, v němž mu sdělil, že stanovil okruh účastníků s ohledem na to, jak se jich dotýká změna stavby před dokončením, přičemž v daném případě se projednávalo pouze prodloužení lhůty k dokončení stavby, při kterém se neprojednávává změna umístění nebo změna způsobu provedení stavby. S odkazem na tyto důvody žalobci sdělil, že mu vzhledem k umístění jeho nemovitosti nemohlo být přiznáno postavení účastníka řízení, a proto mu nebylo ani doručováno rozhodnutí o změně stavby.

Na to reagoval žalobce podáním ze dne 29. 2. 2012 označeným jako „*odvolání proti rozhodnutí o nepřiznání postavení účastníka řízení*“, v němž žalovanému vytkl, že měl ve věci vydat usnesení dle § 28 správního řádu, a proto považuje předchozí vyjádření žalovaného ze dne 27. 1. 2012 z hlediska jeho obsahu za rozhodnutí. Z tohoto důvodu žalobce považoval své podání za řádné odvolání proti správnímu rozhodnutí. Nepřiznání postavení účastníka řízení označil za rozporné s hmotným právem i konstantní judikaturou. Napadené rozhodnutí označil dále za nepřezkoumatelné.

Žalovaný na podané odvolání reagoval vyjádřením ze dne 29. 3. 2012, čj. 14442/2012-MURI/OSÚ/00028, v němž shrnul dosavadní průběh řízení a zdůraznil, že

nevydal žádné rozhodnutí o nepřiznání postavení účastníka řízení. Žalobce mohl své námitky a připomínky uplatnit již v průběhu územního a stavebního řízení, neboť veškeré úkony žalovaného coby stavebního úřadu prováděné v tomto řízení byly oznamovány veřejnou vyhláškou. Skutečnost, že se nemovitost žalobce nachází na jedné z příjezdových komunikací ke stavbě, žalovaný nepovažoval za zásah do vlastnických práv v té míře, aby jej zahrnul žalobce mezi účastníky stavebního řízení. Závěrem žalovaný uvedl, že neshledal důvody k zahájení přezkumného řízení ani obnovy řízení.

Krajský soud v Praze předesílá, že v projednávané věci je spor mezi účastníky řízení veden již ohledně samotné právní povahy vyjádření žalovaného ze dne 29. 3. 2012 (resp. ze dne 27. 1. 2012), kdy podle žalobce jde z hlediska obsahu o rozhodnutí, jimiž bylo ve smyslu ustanovení § 28 správního řádu rozhodnuto o jeho postavení v daném správním řízení. Soud se proto nejprve zabýval otázkou, zda vyjádření žalovaného ze dne 29. 3. 2012 je vůbec způsobilé soudního přezkumu. Pokud by tomu tak nebylo, musel by soud bez projednání věci samé návrh odmítnout jako nepřipustný.

Podle ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. „*kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti*“. Jak plyne z ustanovení § 70 písm. a) téhož zákona, jsou ze soudního přezkumu výslovně vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími.

Z ustanovení § 9 správního řádu se pak podává, že rozhodnutím se rozumí takový výsledek postupu správního orgánu, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá.

V otázce povahy úkonů správních orgánů z hlediska jejich soudní přezkoumatelnosti zastává judikatura správních soudů ustálený závěr, že soudně přezkoumatelným je takový úkon správního orgánu, který vykazuje materiální znaky rozhodnutí, bez ohledu na své formální označení. Určujícím kritériem pro soudní přezkoumatelnost je způsobilost správního aktu zasáhnout právní sféru adresáta (viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, čj. 6 A 25/2002-42, č. 906/2006 Sb. NSS, případně rozsudek téhož soudu ze dne 18. 4. 2007, čj. 8 As 29/2005-71). Při posuzování povahy napadeného vyjádření žalovaného přitom v projednávané věci soud dospěl k závěru, že toto vyjádření shora nastíněné požadavky na soudní přezkoumatelnost naplňuje. Žalovaný na podání žalobce ze dne 6. 1. 2012 reagoval toliko formou „vyjádření“, na následné podání žalobce ze dne 29. 2. 2012 (označené jako „odvolání“) pak reagoval také formou „vyjádření“, aniž by věc předložil nadřízenému správnímu orgánu. Přestože tato napadená vyjádření žalovaného bezpochyby nemají formální náležitosti správního rozhodnutí dle § 68 správního řádu, je nutno zdůraznit, že žalovaný těmito úkony fakticky zamezil žalobci činit jakékoliv úkony týkající se daného řízení o změně stavby. Soud je tedy toho názoru, že vydání vyjádření žalovaného se zcela nepochybně promítlo v právní sféře žalobce, a proto je třeba na ně nahlížet jako na úkony vykazující materiální znaky rozhodnutí.

Při posuzování otázky, zda určitá osoba je či není účastníkem řízení, je třeba z hlediska procesního postupu zohlednit především ustanovení § 28 správního řádu, podle něhož „*za účastníka bude v pochybnostech považován i ten, kdo tvrdí, že je účastníkem, dokud se neprokáže opak. O tom, zda osoba je či není účastníkem, vydá správní orgán usnesení, jež se oznamuje pouze tomu, o jehož účasti v řízení bylo rozhodováno, a ostatní účastníci se o něm vyrozumí*“. Výkladem citovaného ustanovení se již zabýval i Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 19. 5. 2008, čj. 2 As 8/2008-39, dovodil, že „*usnesení o*

tom, zda osoba tvrdící své účastenství účastníkem řízení je, či nikoli, není správní orgán povinen vydávat v případech, kdy není třeba provádět jakékoli právní hodnocení věci nad rámec prosté aplikace normy; o takový případ se jedná v situaci, kdy je toto účastenství expressis verbis řešeno přímo v zákoně. Stejně může postupovat i v případě, kdy pro posouzení této otázky není třeba provést skutková šetření. V ostatních případech je nutno vycházet z existence „pochybností“ a musí být o tvrzeném účastenství vydáno usnesení. (...) Postup, kdy o tvrzeném účastenství nebude vydáno usnesení (a věc bude vyřešena toliko neformálním sdělením), je třeba omezit na zcela nesporné situace a v hraničních případech postupovat cestou vydání usnesení ve smyslu § 28 odst. 1 věty druhé správního řádu z roku 2004, podrobeného instanční kontrole.“ Nad rámec výše uvedeného lze podotknout, že ustanovení § 28 správního řádu se použije v zásadě v kterémkoliv správním řízení, v němž nastanou pochybnosti o procesním postavení určité osoby. Na tom nic nemění ani fakt, že dané řízení má zvláštním zákonem vymezený samostatný okruh účastníků. Přestože ustanovení § 109 stavebního zákona stanoví okruh účastníků taxativně, neznamená to, že nemohou nastat pochybnosti v otázce, zda určitá osoba do tohoto okruhu spadá či nikoliv. Jejich vyřešení je nutno překlenout právě vydáním usnesení podle § 28 správního řádu. Nelze proto souhlasit s vyjádřením osoby zúčastněné v tom smyslu, že se toto ustanovení v řízeních podle zvláštního zákona (tedy podle stavebního zákona v projednávané věci) nepoužije.

S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že domáhal-li se žalobce ve svém podání ze dne 6. 1. 2012 přiznání postavení účastníka stavebního řízení z titulu vlastnictví sousedního pozemku, jehož práva mohou být prováděním stavby dotčena, nešlo toto jeho tvrzení překlenout prostou aplikací právní normy (ve smyslu citované judikatury Nejvyššího správního soudu). Tomu ostatně svědčí i argumentace žalovaného v napadených vyjádřeních, kde fakticky dotčení žalobce jakožto možného účastníka stavebního řízení posuzuje, a to i s odkazem na skutkové okolnosti. Pokud se žalovaný domníval, že žalobci postavení účastníka řízení o změně stavby nesvědčí, měl o tom vydat usnesení dle § 28 správního řádu (rozhodnout o žádosti žalobce ze dne 6. 1. 2012 procesně korektním způsobem usnesením zahrnujícím výrokovou část i přezkoumatelné odůvodnění), případně měl žalobci vyhovět a jednat s ním dále jako s účastníkem. Pokud tak žalovaný neučinil, dopustil se v řízení závažných procesních vad, jež jsou ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí (formálně označeného jako „vyjádření“). Je přitom zjevné, že obdobnými vadami jsou stížena obě napadená rozhodnutí, a proto soud za užití § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušil vyjádření žalovaného ze dne 27. 1. 2012 i ze dne 29. 3. 2012.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobci, který byl ve věci úspěšný, přiznal soud náhradu nákladů řízení spočívajících v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3.000 Kč.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 23. července 2014

JUDr. Milan Podhrázký, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Vlasáková